

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYIY TA'LIM FAN VA INNOVATSIYALAR VAZILIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

NamMQI
O'quv-uslubiy boshqarma
№ 93
«   » 20   y.

“Tasdiqlayman”

Namangan muhandislik-
qurilish instituti rektori

Sh. T. Ergashev

2024-yil “   ”

INNOVATSIYALARNI TASHKIL ETISH
FANING O'QUV DASTURI

Bilim sohalari: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohalari: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Ta'lim mutaxassisligi: 70410102 - Iqtisodiyot

Namangan-2024

Fan/modul' kodi ITE2205	O'quv yili 2024-2025	Semestr 2	Kreditlar 5
Fan/modul' turi Tanlov fanlar	Ta'lim turi O'zbek	Auditoriya mashg'ulotlari (soat) 74 (30 m / 44 a)	Haftadagi dars soatlari 5
Fanning nomi	Mustaqil Ta'lim (soat) 76	Jami yuklama (soat) 150	
1.	Innovatsiyalarni tashkil etish		

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga iqtisodiyotda innovatsion faoliyatni tashkil etish muammolarini tavsiflash, qaysi nazariy modelga mos kelishini tanlash va ularga nazariy modellarni iqtisodiy hodisalarga nisbatan mustaqil qo'llay olish uchun zarur ko'nikmalarni shakllantirishdir. Kerakli usullar va natijalarning qo'llanilishini yaxshiroq nazorat qilish uchun talabalardan keyingi darslarda muhokama qilinishi mumkin bo'lgan amaliy va vaziyatli topshiriqlarni bajarish talab qilinadi. Shuningdek, darslik yoki boshqa manbalarni mustaqil o'qish, olingan nazariy bilimlarga asoslanib tadqiqotlar o'tkazish va olingan ilmiy natijalarga tayanib taqdimotlar o'tkazish talab qilinadi.

Fanning vazifasi - "Innovatsiyalarni tashkil etish" fani iqtisodiy fanlarning muhim yo'nalishlaridan biri sanalanadi va mazkur kursning maqsadi innovatsiyalarni tashkil etish nazariyasining asosiy mavzularini chuqurlashtirilgan darajada muhokama va tahlil qilishdir. Kurs Innovatsiyalarni tashkil etish bo'yicha oraliq kurslarni tugatgan va iqtisodiy bilimlarga ega bo'lgan talabalarga mo'ljallangan.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II. I. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. "Innovatsiyalarni tashkil etish" fanining maqsadi va vazifalari.

Asosiy tushunchalar. Iqtisodiy rivojlanishda innovatsiyalarning roli, "Innovatsiyalarni tashkil etish" fanining maqsadi va vazifalari.

2-mavzu. "Innovatsiyalarni tashkil etish" fanining maqsadi va vazifalari.

"Innovatsiyalarni tashkil etish" fanining tadqiqot ob'ekti va predmeti, "Innovatsiyalarni tashkil etish" fani boshqa o'quv fanlari bilan bog'liqligi.

3-mavzu. Innovatsiyalarni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari.

Innovatsiya va innovatsion faoliyat mohiyati, Innovatsiyalar klassifikatsiyasi va ularning o'ziga xos jihatlari.

4-mavzu. Innovatsiyalarni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari.
O'zbekiston Respublikasida innovatsion faoliyatni tashkil etish, "Innovatsion faoliyat" to'g'risidagi O'zbekiston Respublikasi Qonuni.

5-mavzu. Innovatsiyalarni tashkil etish infratuzilmasini tashkiliy-iqtisodiy asoslari.

Innovatsiya faoliyat infratuzilmasining ahamiyati, Innovatsion ishlanmalar va texnologiyalarni tijoratlashtirish, Innovatsion ishlanmalar va texnologiyalar transferini rivojlantirish.

6-mavzu. Intellektual kapital, intellektual mulkni boshqarish.
Intellektual kapitalning mohiyati va tarkibiy tuzilishi, Intellektual mulkni boshqarish.

7-mavzu. Intellektual kapital, intellektual mulkni boshqarish.
Intellektual mulkni tijoratlashtirishni amalga oshirish bosqichlari, Intellektual mulkni huquqiy muhofazasini ta'minlashning o'ziga xos xususiyatlari.

8-mavzu. Korxonlarda innovatsion faoliyatini tashkil etish va boshqarish.

Korxonaning raqobatdoshlik mezonlarini aniqlash, Korxonada innovatsion faoliyatni boshqarish, Korxonada innovatsion salohiyatini baholash

9-mavzu. Innovatsion loyihalarning iqtisodiy samaradorligini baholash.
Samaradorlik, ishlab chiqarish samaradorligi tushunchalari va ularga berilgan ta'riflar; Innovatsion loyihalarni iqtisodiy samaradorligini baholash usullari.

10-mavzu. Innovatsion loyihalarning iqtisodiy samaradorligini baholash.
O'zbekiston Respublikasida ilmiy va innovatsiya faoliyatining rivojlanish holati; Innovatsion jarayonlar xatarlari.

11-mavzu. Innovatsion loyihalarni moliyalashtirish.
Innovatsion loyihalarni moliyalashtirish elementlari, manbalari va shakllari, Innovatsion dasturlarni moliyalashtirishning muhim jihatlari,

12-mavzu. Innovatsion loyihalarni moliyalashtirish.
Venchur fondlarni tashkil etish va faoliyatini boshqarish, Innovatsion loyihalarda tavakkalchilikni o'rni va ahamiyati

13-mavzu. Innovatsiyalarni tashkil etishni klaster usullari.

Innovatsiyalar portfelini shakllantirish, Innovatsiyalarni tashkil etishda

<p>klasterlarni asosiy turlari.</p> <p>14-mavzu. Innovatsiyalarni tashkil etishni klaster usullari.</p> <p>Innovatsion klasterlar bo'yicha strategik dasturlar ishlab chiqish, Innovatsion klasterlar bo'yicha strategik dasturlarni amaliyotga tadbiiq etish</p> <p>III. Amaliy mashg'ulotlari buyicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Innovatsiyalarni tashkil etish" fanining maqsadi va vazifalari. 2. Innovatsiyalarni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari. 3. Innovatsiyalarni tashkil etish infratuzilmasini tashkiliy-iqtisodiy asoslari. 4. Intellektual kapital, intellektual mulkni boshqarish. 5. Korxonlarda innovatsion faoliyatini tashkil etish va boshqarish. 6. Innovatsion loyihalarning iqtisodiy samaradorligini baholash. 7-. Innovatsion loyihalarni moliyalashtirish. 8. Innovatsiyalarni tashkil etishni klaster usullari. <p>Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar ko'llanilishi maqsadga muvofiq.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini ta'minlashda innovatsiyalarning o'imi. 2. Davlat tomonidan innovatsion faoliyatni qo'llab quvvatlash va boshqarish. 3. Korxonalarining innovatsion faoliyati strategiyasi. 4. O'zbekistonda innovatsion siyosatni amalga oshirish usullari va yo'nalishlari. <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p>	<p>V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <p>✓ Iqtisodiy o'sishda innovatsion iqtisodiyotni rivojlantirish zarurligi va bu jarayonda asosiy omil sifatida innovatsiyalarni tashkil etish to'g'risida tasavvurga ega bo'ladi.</p> <p>✓ Sohalar bo'yicha korxonalarda innovatsion faoliyatni tashkil etish va boshqarishning samarali usullarini qo'llay oladi. Innovatsiyalarni tashkil etishga oid iqtisodiy kategoriyalarning mohiyatini tushunadi. Yetakchi tarmoqlardagi</p>
--	---

<p>innovatsion jarayonlardagi mavjud muammolar va ularni echimini aniqlay oladi. Innovatsionlarni tashkil etishga oid iqtisodiy statistik va hisobot ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash hamda tahlil qilish ko'nikmalarga ega bo'ladi.</p> <p>✓ Innovatsion integratsiyasi hamda innovatsion loyihalarni moliyalashtirish faoliyatning qonuniy va normativ huquqiy asosini bilish va qo'llash bo'yicha echimlar qabul qilish ko'nikmalariga ega bo'ladi. Olingan nazariy bilimlar asosida berilgan mavzuga oid bibliografik manbalarni to'plashi, tarkiblashi va talqin eta oladi.</p>	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; • esse, tezis va maqola yozish; • vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) echish; • jarayonli – yo'naltirilgan ta'lim; • muhokamalarda ishtirok etish; • kichik guruhlarda ishlash; • loyiha ishi bajarish; • mustaqil ishlarni bajarish; • taqdimot tayyorlash; • turli darajadagi testlarni echish; • so'rov o'tkazish.
<p>4.</p>	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, taxlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish topshirish.</p>
<p>5.</p>	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismailov A.M., Yuldashev G.T., Qosimov A.A., Innovatsiyalarni tashkil etish. O'quv qo'llanma.- Toshkent: "Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi", 2022. (Ushbu o'quv qo'llanma universitet ARMda PDF variantda mavjud). 2. Nicholas J. Webb The innovation mandate. © 2019 by Nicholas J. Webb. (Ushbu darslik universitet ARMda PDF variantda mavjud). <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иващенко Н.П. Экономика инноваций: Учебное пособие. - М.: Экономический факультет МГУ имени М.В. Ломоносова, 2016. - 311 стр. (Ushbu o'quv qo'llanma universitet ARMda PDF variantda mavjud). 2. Эргашходжаев Ш. Инновацион маркетинг. Дарслик. Тошкент
<p>6.</p>	

	<p>“Чулпон”, 2014 йил. (Ushbu darslik universitet ARMda PDF variantda mavjud).</p> <p>3. Aliyev Ya. E. Innovatsion iqtisodiyot. -T.: Iqtisodiyot, 2019. -235 b. (Ushbu darslik universitet ARMda PDF variantda mavjud).</p> <p style="text-align: center;">Axborot manbaalari</p> <p>1. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat portali.</p> <p>2. www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.</p> <p>3. www.tradingeconomics.com – экономические показатели.</p> <p>4. www.mininnovation.uz – экономические показатели.</p>
7.	<p>Namangan muhandislik – qurilish instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.</p> <p>Fan/modul’ uchun ma’sullar:</p> <p>Sh.Ibrogimov – NamMQI “Iqtisodiyot” kafedrası katta o‘qituvchisi, i.f.f.d. PhD.</p> <p>Taqrizchilar:</p> <p>M.Isakov – NamMQI “Iqtisodiyot” kafedrası dotsenti, i.f.n.</p> <p>D.Baymirzayev – NamDU “Menejment” kafedrası mudiri dotsenti, i.f.f.d. PhD.</p>
8.	
9.	